

Základní škola Chomutov, Kadaňská 2334, příspěvková
organizace

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Č. j.:	ZŠK-341/2024
Vypracoval:	Mgr. Ilona Zahálková, ředitelka školy
Schválil:	Mgr. Ilona Zahálková, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne	19. 6. 2024
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	23. 8. 2024
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2024
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tuto směrnici – Vnitřní řád školní družiny. Směrnice je součástí Organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro účastníky zájmového vzdělávání i pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro zákonné zástupce. Prokazatelné seznámení zákonných zástupců s tímto řádem provedou vychovatelky ŠD při zápisu uchazečů do ŠD nebo na začátku školního roku.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je poskytování zájmového vzdělávání žákům, a to dle platného Školního vzdělávacího programu školní družiny. Více informací viz bod 2 Organizace činnosti.

Činnost družiny je určena pro žáky prvního stupně základní školy. Přednostně jsou přijímáni uchazeči, kteří mají splněno nejméně vzdělávacích cyklů. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.

1. Přihlašování a odhlašování

- Přihlašování uchazečů, odhlašování účastníků zájmového vzdělávání, organizace způsobu úhrady poplatku (přidělení variabilního symbolu účastníkům zájmového vzdělávání, předání čísla účtu školy), předávání informací zákonným zástupcům, vyřizování námětů a stížností zajišťuje p. vychovatelka příslušného oddělení ŠD.
- O zařazení uchazečů o zájmového vzdělávání do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.
- Úplata za vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání ve ŠD se řídí směrnicí Poplatky ve školní družině (č. j.: ZŠK-406/2020), která je součástí Organizačního řádu školy.
- Zákonní zástupci účastníka, přihlášeného k pravidelné docházce do družiny, sdělí družině rozsah docházky účastníka a způsob jeho odchodu z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na přihlášce. Omluvu nepřítomnosti v družině, odchylky od docházky, nebo pokud má účastník odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na přihlášce, sdělí zákonní zástupci písemně prostřednictvím školního informačního systému Bakaláři do 8:00 hodin téhož dne vychovatelce příslušného oddělení. Žádat o toto prostřednictvím telefonátu či sms je nepřípustné. Zákonný zástupce je také povinen hlásit ve ŠD jakékoliv změny ohledně bydliště účastníka, telefonních kontaktů na zákonné zástupce, zdravotního stavu účastníka aj.
- Vychovatelky ŠD vedou denně docházku účastníků v třídní knize.
- Přihlašování do ŠD je prováděno formou písemných přihlášek potvrzených zákonným zástupcem žáka. Odhlašování je prováděno výhradně na základě písemné žádosti zákonného zástupce účastníka.

2. Organizace činnosti

- Provozní doba ŠD je od 6.00 do 17 hodin.
- Provoz ŠD končí denně v 17 hodin. Při nevyzvednutí účastníka do této doby vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky zákonné zástupce a osoby uvedené na přihlášce do ŠD. Pokud je tento postup bezvýsledný, požádá o pomoc Policii ČR.
- Činnost ŠD probíhá v těchto místnostech: 6 oddělení školní družiny, spojovací chodba, velká a malá tělocvična, zahrada ŠD, školní hřiště, okolí školy při vycházkách. Se souhlasem ředitelky školy i v jiných učebnách školy (kuchyňka, dílna aj.)
- Kapacita školní družiny je 180 účastníků. 6 oddělení se naplňuje nejvýše do celkového počtu kapacity ŠD.
- Ředitelka stanovuje touto směrnicí nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:
 - při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD - max. 30 účastníků,
 - při vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem – max. 25 účastníků,

- při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projednají p. vychovatelky s ředitelkou školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.
- Účastníky navštěvující ranní družinu (tj. v době od 6 do 8 hod.) je povinna p. vychovatelka odvést do školní budovy, nebo je dle potřeby předá třídní učitelce. Po skončení vyučování si účastníky jdoucí do ŠD p. vychovatelka od vyučujícího opět přebírá. Do školní družiny přicházejí tedy účastníci po skončení vyučování pod vedením p. vychovatelek. Účastníci z oddělení ŠD, která se nacházejí v budově školy, odcházejí i přicházejí do ŠD samostatně. (Při přesunech po škole se chovají dle školního řádu.) Pokud účastník končí z nějakého důvodu později (doučování, náprava SPU, kroužek aj.), předá ho p. vychovatelce do školní družiny p. učitelka či vedoucí kroužku, kteří se mu v tu dobu věnovali.
- Ředitelka školy schvaluje rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činností jednotlivých oddělení ŠD, který je dán Školním vzdělávacím programem ŠD.
- Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje účastníkům zájmového vzdělávání přípravu na vyučování.

Odpočinkové činnosti – mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro účastníky, kteří brzy vstávají, a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.

Rekreační činnosti - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost účastníka, umožňují mu seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané účastníky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog nebo rodič.

Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem zákonných zástupců, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka účastníkům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

- **V případě zájmu ze strany zákonných zástupců je provoz ŠD zajišťován také v době vedlejších prázdnin v průběhu školního roku (mimo vánočních).** Provoz školní jídelny lze zajistit (§119 školského zákona, změna od 1. 4. 2012). O provozu školní jídelny během prázdnin rozhoduje ředitelka školy.
- Po projednání se zřizovatelem se činnost v době vedlejších prázdnin může přerušit.
- V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny zajištěna, s případným omezením podle pokynů hygienika.

- Zákonným zástupcům účastníka zapsaného ve ŠD je umožněn vstup do oddělení ŠD kdykoliv v době od 14,30 do 17,00hod. Mimo tuto dobu bude ŠD zpřístupněna zákonným zástupcům pouze v určených časech, z důvodu zajištění výchovně vzdělávací činnosti ve ŠD. V době od 11,40 do 14,30hod. bude pro vyzvedávání účastníků umožněn přístup do ŠD pouze v 11,40 hod., v 12,35 hod. a v 13,30 hod., vždy po dobu 10 minut. Zákonný zástupce se může předem s p. vychovatelkou domluvit, zda si může účastníka vyzvednout ze ŠD mimo uvedené časy ze závažných důvodů, např. návštěva lékaře. Tato domluva má formu osobní, písemnou nebo telefonickou.
- Činnostmi vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet účastníků zájmového vzdělávání zařazených do oddělení nebo skupiny.
- Při postupných odchodech účastníků z jednotlivých oddělení domů, je možné spojit činnost oddělení v době, kdy počet účastníků v takto spojených odděleních je max. 30. Stejně tak se postupuje při spojování činnosti, kdy každé oddělení vykonává jinou činnost – zájmovou, relaxační apod.
- Při mimořádné výchovné a vzdělávací činnosti organizované v tělocvičně či mimo areál školy jsou zákonní zástupci srozuměni s tím, že si lze účastníka vyzvednout pouze před odchodem nebo až po skončení výchovné činnosti. (Přesné informace jim sdělí vždy p. vychovatelka příslušného oddělení ŠD.)
- ŠD může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby ŠD, zřizovat zájmové kroužky, jejichž členem mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce. Činnost v těchto kroužcích, pro žáky nezapsané k pravidelné docházce do ŠD, může být poskytována za úplatu.
- ŠD může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu ŠD.

3. Péče o zdraví a bezpečnost účastníků zájmového vzdělávání

- Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu a ve směrnici BOZP, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, školní dílny aj.) řídí se příslušnými řády těchto učeben. Účastníci jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.
- Na začátku školního roku poučí vychovatelky všechny účastníky o bezpečném chování v budově školy, v prostorách školní družiny a školní jídelny, při akcích konaných mimo školu, seznámí je se školním řádem a vnitřními řády ŠD a ŠJ, poučí účastníky o úrazech a jejich prevenci. Poučení zapíše do třídní knihy.
- Vychovatelky jsou povinny poučit účastníky o bezpečném chování také před každou mimoškolní akcí a před každými prázdninami, poučení opět zapíše do třídní knihy.
- Účastníci se v ŠD pohybují klidně, po chodbách neběhají, nevyklánějí se z oken, neskáčou ze schodů, nenaklání se přes schodišťové zábradlí a bez souhlasu vychovatelky neopouštějí své oddělení.

- Účastníci nevstupují ve školní budově do prostor, které jim nejsou určeny a kde by mohlo dojít k ohrožení jejich zdraví (sklepní prostory s dílnou, školní kuchyně, půda aj.). Do prostor určených pro zaměstnance školy vstupují jen na vyzvání.
- Zvláštní opatrnosti dbají účastníci při pobytu na WC, kde se zdržují jen nezbytnou dobu. Při mytí rukou nerozstříkují vodu po podlaze, šetří vodou.
- Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu pobytu v ŠD, oznámí okamžitě vychovatele či jiné dospělé osobě, která je nablízku. Ta má povinnost zajistit oznámení zákonným zástupcům či provést příslušná opatření včetně neprodleného zápisu úrazu do Knihy úrazů.
- Účastník hlásí ihned bez zbytečného prodlení vychovatele všechna poranění či úrazy, ke kterým došlo v ŠD, a to i zpětně, pokud se úraz projevil až doma.

4. Chování účastníků zájmového vzdělávání

- Účastník bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští.
- Doba pobytu účastníka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na přihlášce do ŠD či dle písemného sdělení prostřednictvím školního informačního systému Bakaláři
- Ve ŠD se účastníci řídí pokyny vychovatelek, školním řádem a vnitřním řádem školní družiny.
- Účastníci se starají řádně o své věci, oblečení a obuv odkládají na místo k tomu určené. Ve ŠD se účastníci přezouvají. Za věci odložené mimo určený prostor škola neručí. Větší obnos peněz si mohou uložit u vychovatelek.
- K pobytu v přírodě či na sportovní činnost je doporučeno nosit vhodné oblečení a obuv. Všechny osobní věci účastníka musí být řádně podepsány.
- V prostorách ŠD účastníci udržují pořádek, nepoškozují vybavení ŠD, hračky a hry. V případě vědomého a úmyslného poškození nebo zničení věci bude po zákonných zástupcích požadována oprava nebo náhrada.
- Nevhodné chování účastníka v ŠD sdělí vychovatelka písemně prostřednictvím školního informačního systému Bakaláři. V závažnějším případě bude rodič vyzván k osobnímu jednání s vychovatelkou, příp. ředitelkou školy.
- Na hodnocení a klasifikaci chování účastníka zájmového vzdělávání ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky č.48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění, tj. udělování napomenutí či důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení.
- Pokud účastník porušuje soustavně školní řád a narušuje činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitelky školy z družiny vyloučen. Ředitelka může rozhodnout o vyloučení účastníka ze ŠD, pokud tento účastník zájmového vzdělávání soustavně nebo nějakým významným projevem

porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

5. Práva a povinnosti účastníků zájmového vzdělávání

5.1. Práva účastníků zájmového vzdělávání

Účastníci zájmového vzdělávání mají právo

- na vzdělávání a školské služby podle školského zákona
- vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání a výchovy, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje
- na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání a výchovy podle školského zákona
- na slušné zacházení ze strany všech zaměstnanců školy
- na ochranu před vlivy a informacemi, které by ohrožovaly jejich rozumovou a mravní výchovu a nevhodně ovlivňovaly jejich morálku
- na ochranu před fyzickým a psychickým násilím
- na respektování jejich soukromí i soukromého života jejich rodiny
- na přiměřený odpočinek a oddychovou činnost, které odpovídají jejich věku
- na ochranu před návykovými látkami
- požádat o pomoc, radu jakoukoliv vychovatelku nebo jinou dospělou osobu
- kdykoliv vyjádřit svůj názor – v souladu s pravidly slušného chování

5.2. Povinnosti účastníků zájmového vzdělávání

Účastníci zájmového vzdělávání jsou povinni

- dodržovat školní řád, vnitřní řád školní družiny, vnitřní řád školní jídelny a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni
- chránit své zdraví a zdraví ostatních účastníků
- plnit pokyny pedagogických pracovníků i ostatních zaměstnanců školy vydané v souladu se školním řádem a vnitřním řádem ŠD
- řádně zdravit všechny pracovníky školy (pedagogy, správní zaměstnance) i jiné dospělé osoby, se kterými se ve škole setkají
- komunikovat se všemi dospělými, se kterými ve škole či ŠD přijde do styku, slušnou formou
- dbát na pořádek na svém místě, v oddělení, v šatně i v ostatních prostorách ŠD a okolí, chránit a úmyslně nepoškozovat školní majetek

6. Práva a povinnosti zákonných zástupců

6.1. Práva zákonných zástupců

Zákonní zástupci účastníků zájmového vzdělávání mají právo

- na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy svého dítěte
- vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se jejich dítěte

- na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání jejich dítěte podle školského zákona
- na ochranu informací o dítěti, které poskytují do školní matriky a které jsou důvěrné (GDPR)
- podat stížnost

6.2. Povinnosti zákonných zástupců

Zákonní zástupci jsou povinni

- zajistit, aby účastník zájmového vzdělávání docházel řádně a včas do ŠD
- na vyzvání ředitelky školy se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání a výchovy jejich dítěte
- informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích dítěte nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání a výchovy
- oznamovat škole údaje nezbytné pro vedení školní matriky (dle § 28 zákona č.561/2004 Sb.) a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte, a změny v těchto údajích

7. Prevence rizikového chování

- Paní vychovatelky sledují projevy zneužívání návykových látek a ostatní jevy rizikového chování: šikanu, rasismus, vandalismus aj. Zjištěné skutečnosti neprodleně řeší se školním metodikem prevence a s vedením školy.
- Zvýšenou pozornost věnují p. vychovatelky účastníkům s problémovým chováním.
- Prevence rizikového chování je zahrnuta do Školního vzdělávacího programu ŠD.
- Školní metodik prevence zajišťuje v oblasti prevence spolupráci se zákonnými zástupci, prostřednictvím třídních učitelů, webových stránek školy a v konzultačních hodinách je informuje o preventivním programu a jiných důležitých informacích k prevenci rizikového chování.
- Školní metodik prevence spolupracuje s dalšími institucemi na sociálně právní ochranu dětí a mládeže.
- Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat.
- Projevy šikanování, tj. psychického i fyzického násilí, omezování osobní svobody, ponižování aj., kterých by se dopouštěli jednotliví účastníci zájmového vzdělávání nebo skupiny účastníků vůči ostatním účastníkům, a vnášení, přechovávání, užívání či distribuce návykových látek (cigarety, alkohol, omamné a psychotropní látky) v prostorách školy v době vzdělávání, na všech akcích pořádaných školou i v blízkém okolí školy jsou považovány za velmi závažný přestupek proti školnímu řádu a hodnoceny podle zásad pro hodnocení chování (viz bod 7.3. Školního řádu) a podle kritérií pro jednotlivé stupně klasifikace chování (viz bod 8.2. Školního řádu).
- Krádeže jsou protiprávním jednáním a závažným přestupkem proti školnímu řádu. V případě zjištění viníka bude škola toto hlásit orgánům činným v trestním řízení nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.

- Projevy vandalismu jsou závažným přestupkem proti školnímu řádu. Způsobí-li účastník zájmového vzdělávání škodu úmyslně nebo z nedbalosti, bude škola požadovat náhradu škody.
- P. vychovatelky jsou povinny na účastníky zájmového vzdělávání řádně dohlížet, dbát na kvalitní dohled zvláště v prostorách, kde by k sociálně patologickým jevům mohlo docházet.
- V zájmu předcházení kyberšikany nemají účastníci zájmového vzdělávání v ŠD volný přístup k internetu. Ve všech prostorách školy a ŠD je zakázáno používání mobilních telefonů, pořizování snímků či videonahrávek a komunikace pomocí chytrých hodinek.

8. Dokumentace

V družině se vede tato dokumentace:

- a) Školní vzdělávací program školní družiny,
- b) evidence přijatých účastníků zájmového vzdělávání – přihlášky do školní družiny, jejichž součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny,
- c) třídní knihy jednotlivých oddělení včetně docházky účastníků zájmového vzdělávání.

Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zástupce ředitele školy.
2. Zrušuje se předchozí znění této směrnice č. j.: ZŠK-410/2020 ze dne 30. 12. 2020.
3. Uložení směrnice v archivu školy se řídí Spisovým a skartačním řádem školy.
4. Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1. 9. 2024

V Chomutově 23. 8. 2024

Mgr. Ilona Zahálková
ředitelka školy